

Turismplan 2010-2015

Antagen av: Kommunfullmäktige
Datum för antagande: 2010-0517, § 72

Kontaktperson: Mikael Lundgren

Innehållsförteckning	sida
Inledning.....	3
Värdegrund.....	3
Nulägesbeskrivning.....	4
Omvärldsanalys.....	5
Fokusområde 1: Kinnekulle med Vänerskärgården	7
Fokusområde 2: Historia.....	9
Fokusområde 3: Övernattningsmöjligheter.....	11
Fokusområde 4: Infrastruktur.....	11

Inledning

Syftet med turismplanen är att tydliggöra kommunens önskade utveckling under perioden 2010-2015 när det gäller besöksnäring. Planen säkerställer kommunens delaktighet och medverkan i regionens vision för turismnäringen med en tydlig lokalpolitisk viljeinriktning. Planen ska ligga till grund för politiska och tjänstemannamässiga beslut i frågor som berör turism. En långsiktig och genomtänkt lokal plan för turismen som näring är av största intresse. En flitigt frekventerad bygd är mer populär som boende- och etableringsort, än en ort med få besökare. Framgångsrika satsningar förutsätter samverkan eftersom kommun och näringsliv, inklusive turismnäringen, är ömsesidigt beroende av varandra. Med nya människor i vår bygd har också kommunen och dess intressenter goda möjligheter att locka till sig företag och verksamheter.

Värdegrund

”Bo i Götene - lev i världen” är Götene kommuns vision. Den ger uttryck för viljan att skapa goda miljöer för boende och arbete samtidigt som den pekar på vikten av att utveckla fysiska, kulturella och virtuella förbindelser med omvärlden. Ett centralt begrepp som ska omfatta alla i kommunen är medskaparanda, som handlar om medborgardeltagande och engagemang. Genom att ständigt vara öppen, lyssnande, lärande och villig att förändra skapas en organisation som säkerställer den lokala demokratin och tillgodoser medborgarnas behov av kommunal service. Åtgärder i den kommunala verksamheten ska vara ett gott exempel för övriga kommunmedborgare, företag med flera. Genom kommunens satsning på besöksnäringen, ur ett hållbarhetsperspektiv, skapas goda förutsättningar för en positiv samhällsutveckling för alla medborgare i Götene kommun.

Följande värderingar kännetecknar Götene kommun:

- **Kreativitet**
- **Öppenhet**
- **Tydlighet**

Planen tar hänsyn till nedanstående perspektiv;

Medskapare

Turism och besöksnäringen kan endast utvecklas med stöd av lokala aktörer, det lokala näringslivet och kommunens medborgare. Därför krävs ett bra samarbete och god medskaparanda för att stärka och utveckla denna näring.

Utveckling

Önskad utveckling är fastställd på politiskt plan i kommunens Framtidsplan. Turismplanen har utvecklats enligt beredningens mål och riktlinjer inom fastställd ram.

Ekonomi

Planen är ekonomiskt genomförbar. Den uppföljning som genomförs i enlighet med turismplanens mål och förslag till åtgärder kan ske enligt de indikatorer och nyckeltals som föreslås.

Nulägesbeskrivning

Turistbolag blev Destinationsbolag.

Götene och Lidköpings kommuner bildade 1992 tillsammans med det privata näringslivet en gemensam turistorganisation, Götene – Lidköping Vänern Turist AB. Bolaget ombildades 1 januari 2007 med nytt namn, Destination Läckö-Kinne-kulle. Bolagets ansvarsområden är;

1. Stöd i affärsutveckling och utveckling av nya och befintliga besöksmål
2. Identifiera och stödja skapandet av nya evenemang
3. Destinationsmarknadsföring
4. Mottagningsservice genom turistinformation
5. Säljstöd för turismföretagare/organisationer samt utveckla säljkanaler för destinationen
6. Tjänsteförsäljning av destinationsbolagets kunskaper

Omvärldsanalys

Den totala turistkonsumtionen i Sverige ökade under 2008 med 6,3 procent. Mellan åren 2000 och 2008 har den totala turistkonsumtionen i Sverige ökat med 53 % i löpande priser. Exporten, värdet av utländska besökares konsumtion i Sverige, ökade under samma period med drygt 100 procent i löpande priser. Även förädlingsvärdet och antal sysselsatta inom turistnäringen har ökat kraftigt under perioden 2000 till 2008. Turismens andel/relation till Sveriges totala BNP har under perioden pendlat mellan 2,77 och 2,94 %, vilket visar att turistnäringen ligger på en ganska konstant nivå i förhållande till den totala ekonomin. Under 2008 spenderade fritids- och affärsresenärer drygt 244 miljarder kronor i Sverige. Mest pengar la turisterna på varuhandel, 39 % eller drygt 97 miljarder kronor. Därefter kommer boende och restaurang, som kan tillgodoräkna sig intäkter på drygt 77 miljarder kronor eller 31 % av totalen. Transportsektorn med intäkter från exempelvis tågbiljetter, flygstolar och hyrbilar står för cirka 20 % eller nästan 50 miljarder kronor. Konsumtionen av kultur, rekreation och sport är den minsta sektorn, men samtidigt en av de sektorer som växer snabbast. Det är också denna sektor som i huvudsak bidrar med den attraktionskraft som driver resandet och därmed övriga sektorer framåt. Av den totala konsumtionen svarade svenska resenärer för nästan två tredjedelar, varav fritidsresenärerna spenderade merparten. De utländska besökarnas konsumtion, nästan 91 miljarder kronor, utgjorde cirka 37 % av den totala konsumtionen, en ökning från 27 procent år 2000.

Sveriges totala export av varor och tjänster har haft en gynnsam utveckling under senare år och har sedan 2000 ökat med drygt 63 % i löpande priser. Under motsvarande period har turistnäringens exportvärde, det vill säga utländska besökares turistkonsumtion i Sverige, ökat med drygt 100 %. Turistnäringens exportvärde uppgick till nästan 91 miljarder under 2008 och var därmed större än värdet av bland annat Sveriges järn- och stålexport 75,4 miljarder kronor, och den svenska personbilsexporten som var 55 miljarder kronor under 2008. Turistnäringen är den enda exportnäring som skapar direkta momsintäkter till statskassan. Turistnäringens andel av BNP är större än för jordbruk, skogsbruk och yrkesfiske. Antalet sysselsatta (årsverken) i turistnäringen har ökat med cirka 20 % eller med drygt 26 000 heltidsarbeten sedan 2000. Mätt i medeltal sysselsatta har Sveriges totala sysselsättning under motsvarande period ökat med cirka 6 %. Sedan 2000 har sysselsättningen utvecklats snabbare i turistnäringen än i många andra jämförbara näringar. Under de senaste nio åren har antalet

arbetade timmar inom till exempel jordbruk, skogsbruk och yrkesfiske minskat med cirka 16 % samtidigt som turistnäringen under motsvarande period ökat med cirka 20 %.

Källa: Årsbokslut för svensk turism och turistnäring 2008, Tillväxtverket

Västsvenska Turistrådet

Den vision som Västsvenska Turistrådet satt som utgångspunkt för sitt arbete utgår ifrån den av Västra Götalands Regionen tagna visionen ”Det goda livet”. ”Västra Götaland skall, med sin kombination av storstad och unika natur- och kulturvärden, vara en av Europas mänskligaste och mest attraktiva regioner att leva och verka i samt att besöka.”

Västsvenska Turistrådets teman för Skaraborg är dessa fyra:

- **Västsvensk medeltid**
- **Hornborgasjön**
- **Maritima miljöer**
- **Mötesmarknader**

Turism Skaraborg

Ett arbete pågår i Skaraborgs Kommunalförbund med att ta fram en plan för Skaraborg. Den hypotes man utgår ifrån i detta arbete är; ”Turism- och besöksnäringen ska, inom en 5-årsperiod vara den procentuellt mest expansiva näringen i Skaraborg, vilket ska resultera i en ökad omsättning och ett ökat nyskapande inom branschen, ett ökat antal besökare samt en ökad befolkningstillväxt.”

De fokusområden man valt att definiera i arbetet är för närvarande samma som Västsvenska Turistrådet.

- **Västsvensk medeltid**
- **Hornborgasjön**
- **Maritima miljöer**
- **Mötesmarknader**

Destination Läckö-Kinne-kulle

Gällande varumärkesplattform för Destination Läckö-Kinne-kulle AB är;

Vision: Läckö-Kinne-kullebygden är med sitt läge vid Vätern och tusen år av skaparkraft ett av Sveriges mest attraktiva besöksmål med ett smörgåsbord av upplevelser.

Affärsidé: Läckö-Kinne-kullebygden ska genom samverkan, smart kommunikation och handlingskraft skapa tillväxt och en attraktiv destination för besökande och boende.

Personlighet: Läckö-Kinne-kullebygden består av handlingskraftiga aktörer som utövar ett gott värds-kap.

Kärnvärden: Attraktiv (vision), samverkan (affärsidé) och handlingskraft (personlighet)

Kommunikationskoncept: Tusen år av skaparkraft – avstamp för upplevelser

Destinationsbolaget har fått i uppgift att utveckla följande fokusområden:

Vätern, Historia, Njutbart & Aktivt och Design & hantverk

Fokusområde 1 - Kinne-kulle med Vänerskärgården

Kinne-kulle är en unik tillgång för friluftslivet och ger fantastiska möjligheter för avkoppling och rekreation. Cykelvägar och strövområden, på Kinne-kulle och i anslutning till tätorterna, ska vårdas på ett hållbart sätt och ge möjlighet för fler medborgare och besökare att använda dessa. Genom Ekoturism kan skyddsvärd natur på Kinne-kulle och dess vänerskärgård få ett ekonomiskt värde. Ekoturism stärker kommunens naturskydd, skyddar istället för föröder, bjuder på jämbördiga mänskliga möten och ger resenären oförglömliga upplevelser. Kinne-kulle erbjuder idag vandringar längs Kinne-kulle vandringsled, som är 45 km lång. Det finns också ett rikt utbud av kortare vandringsleder på Kinne-kulle, framförallt i och i anslutning till befintliga naturreservat.

Kommunens Vänerkust ska synliggöras och vårdas för att ge bättre möjligheter till vattenbaserat friluftsliv såsom bad, fiske och båtaktiviteter.

Vänerskärgården med Kinnekulle är biosfärkandidat enligt UNESCO: s riktlinjer. Ett biosfärområde ska tjäna som ett modellområde där insatser fokuseras på att främja naturvård, samhällsutveckling och utveckling av forskning och utbildning. I bygden kring södra Vänern och Kinnekulle finns det höga bevarandevärden, både i kultur- och naturlandskapet, ett landskap som i allra högsta grad är levande. Genom att utveckla ett biosfärområde kan bygden tjäna som ett mönsterlandskap för liknande miljöer.

Mål

- Kinnekulle är ett av Sveriges främsta och mest spännande besöksmål 2015 med en besöksökning på cirka 10 % per år.
- Vänerskärgården är synliggjord ur ett turism- och besöksnäringssperspektiv.
- Evenemang och andra ”turismpaket” är lättgillgängliga för besökare genom bra distribution, samarbete, kvalitet och paketering.
- Kommunens medborgare är stolta för sin bygd och fler marknadsför och ”säljer” kommunens sevärdheter till turister och potentiella nya bofasta.
- Ett utökat antal vattenbaserade Vänerupplevelser i samverkan med det lokala näringslivet finns.

Förslag på åtgärder

- Turismanpassade ”Kinnekullepaket” utvecklas av Destination Läckö med Kinnekulle och andra aktörer från näringslivet i samarbete med Götene Kommun.
- Turismanpassat ambassadörskap utvecklas inom ramen för Götene kommuns ”Kommunambassadörer”.
- Vänerskärgården synliggörs och lämpliga utkiks- och rastplatser tillskapas.
- Turismperspektivet vägs in i alla översikts- och andra planfrågor.
- Samverkan utvecklas med fler parter för att utöka antalet vattenbaserade Vänerupplevelser.

Förslag på Indikatorer/nyckeltal

- Antal besökare i Götene kommun som kan härledas till Kinnekulle och Vänerskärgården.
- Kundnöjdhetsindex (KNI), besökares upplevelse och nöjdhetsgrad.
- Antalet vattenbaserade Vänerupplevelser.

Fokusområde 2 - Historia

Götene kommun med Kinnekullebygden är en mycket gammal boplats. Flyhovs hällristningar, från tiden 1500 - 1000 före Kristus, stenarna vid Källby hallar, från 1000-talet och Tredningstenarna från 1200-talet är några exempel på fornlämningar som drar till sig besökares uppmärksamhet. Götene kommun präglas av sin historia där bland annat medeltiden markant påverkat bygdens historia och som fortfarande påverkar utvecklingen än idag, inte minst inom besöksnäringen. Kinnekulle har beskrivits som Västergötlands heliga berg, och namnet Hällekis menas betyda "Heligt grus". På toppen av Kinnekulle, nästan uppe på själva Högkullens topp låg, fordom gårdarna Stora salen och Lilla salen.

Flertalet av Götene kommuns kyrkor är från 1100-talet. Husaby kyrka är en av dessa som haft en stor betydelse i vår bygd och i svensk historia. Den byggdes kring 1000-talet och Olof Skötkonung lär ha döpts där i en helig källa strax öster om kyrkan. I Forshem finns den enda gravkyrkan i Norden som är helgad till "vår Herre Jesus Kristus och den Heliga gravens ära".

I närheten av Riksväg 44 och Europaväg 20 öppnade 2008 Medeltidens Värld. Den strategiska placeringen av en upplevelseanläggning, med planerat besökscenter, ger en länge eftersökt möjlighet att fånga upp och slussa vidare besökare till olika andra besöksmål i kommunen och i Skaraborg.

Mål

- Kyrkor, besöksmål och näringsidkare med medeltida tema är samordnade.
- Information för besökare finns lättillgänglig.
- Ett besökscenter för turister inom ramen för Medeltidens värld har skapats.

- Fler medeltida evenemang genomförs.
- Fler turistiska produkter på temat medeltid har skapats av lokala näringsidkare.

Förslag på åtgärder

- En utökad samordning sker mellan de olika medeltida besöksmålen i kommunen och de näringsidkare som har ett medeltida tema.
- Sommaröppna kyrkor i samverkan med varandra initieras.
- Ett besökscenter för turister inom ramen för Medeltidens Värld skapas.
- En temaportal skapas kallad "historia" på www.lackokinnkulle.se.
- En medeltida symbol för medeltida besöksmål sätts in på besökskartor.
- Ett medeltida tema infogas i destinationsbolagets trycksaker.
- Turismanpassat ambassadörskap utvecklas inom ramen för Götene kommuns "Kommunambassadörer".

Förslag på Indikatorer/nyckeltal

- Antalet samverkansprojekt som genomförs per år.
- Antalet besökare som inryms inom satsningar som kan härledas till fokusområde historia.
- Antal besökare på www.lackokinnekulle.se
- Antalet InfoPoint besökare.
- Antalet evenemang/år och besöksfrekvens
- Antalet turistiska tjänster/produkter på temat historia.

Fokusområde 3 - Övernattningsmöjligheter

De undersökningar som gjorts visar att behovet av övernattningsmöjligheter inte stämmer överens med vad som finns idag inom Götene kommun. Fler bäddar och ett mer varierat utbud av övernattningsmöjligheter behövs för att kunna ta emot ett ökat besökarantal.

Mål

- Övernattningsmöjligheterna i kommunen har ökat med 25 % år 2015 jämfört med 2008.
- Ett större och mer varierat utbud av övernattningsmöjligheter finns inom kommunen.

Förslag på åtgärder

- Näringslivet uppmärksammas på besöksnäringens omfattning i Götene kommun så att fler över övernattningsmöjligheter kan tillskapas.
- Utbudet av övernattningsmöjligheter inventeras.

Förslag på Indikatorer/nyckeltal

- Omfattningen av utbudet av övernattningsmöjligheter granskas.
- Antal gästnätter per år; hotell, vandrarhem, stugby.

Fokusområde 4 - Infrastruktur

För att möjliggöra besök på de besöksmål som finns inom kommunen behövs en bra infrastruktur. Götene kommun ska därför aktivt delta i samverkansprocesser för att säkerhetsställa att kommunens fysiska infrastruktur ger möjlighet till en ökad turism i vår bygd på ett hållbart sätt. Vägar, cykel- rid- och vandringsleder ska vara i ett bra skick. Skärgårdsturism med goda fiske- och bad- och båtmöjligheter ska stimuleras. Gästhamnar ska utöka sina gästplatser så att fler besökare med båt kan lägga till. Kinnekullebanan och dess tågförbindelser med Västra stambanan är en viktig länk till vår kommun men också för att ta sig mellan olika besöksmål inom kommunen.

Lättillgänglig och anpassad information för besökare till vår bygd ska användas och finnas genom användande av ny informationsteknologi. En skyltplan ska finnas för att se till att alla viktiga infartsleder till kommunens besöksmål ger en bra och lättillgänglig information genom informationsskyltar.

Mål

- Infrastrukturen i Götene kommun är i gott skick så att all besöksnäring och dess former kan öka ur ett hållbarhetsperspektiv.
- Kollektivtrafiken är anpassad även till kommunens besöksmål.
- Vänerskärgården är lättillgänglig.
- Modern IT teknik används för att på ett lättillgängligt och anpassat sätt nå besökare till vår bygd.
- Samtliga viktiga infartsleder i kommunen har aktuella informationsskyltar för besöksnäring.

Förslag på åtgärder

- Antalet gästbåtplatser inom Götene kommun och dess samtliga båthamnar utökas och behovsanpassas.
- Vandringsleder, ridleder och cykelleder på Kinnekulle inventeras och sätts i bra skick.
- Toalett och parkeringsplatser anpassas efter besöksfrekvens och besöksmål.
- Kinnekullebanan marknadsförs ur ett tillgänglighetsperspektiv som ett bra alternativ för resande.
- Gång- och cykelväg till Medeltidens Värld från Götene centrum byggs.
- Samtliga Info-points får en enhetlig IT plattform som kan användas av besökare.
- Turisminformation på kommunens webbplats länkas tydligare samman med Destination Läckö med Kinnekulle.
- Vägskyltar och anslagstavlor finns med hänvisning till kommunens besöksmål.

Förslag på indikatorer/nyckeltal

- Användningen av kommunens infrastruktur (vägar, gästhamnar, leder etc.)
- Antal resenärer med tåg på Kinnekullebanan under sommarsäsong.
- Antal användare på samtliga Info-points.
- Antalet bokningar som genomförs via IT.